

δι τον μαρτυρηθείσαν παιδίου ή σπονδυλικη στήλη κάμπτεται πλαγίως, δι τον βαστάζη αὐτὸν ή μήτηρ ή ή τροφός του πάντοτε ἐπὶ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ βραχίονος, ἔως ὅτου ἔνεκα τῆς μονομεροῦς πιέσεως τὸ παιδίον ἀπομάθη ἐπὶ τέλους νὰ ικατὴ στάσιν ἐντελῶς εὑθυτενῆ.

"Οταν τὸ παιδίον, βρέφος εἰσέτι, σύρεται πάντοτε ἀπὸ τὴν μίαν μόνον καὶ τὴν αὐτὴν χεῖρα, συμπαρασύρεται συγχρόνως ή μία του ὡμοπλάτη καὶ τὸ οἰκεῖον μέρος τῆς σπονδυλικῆς στήλης εἰς θέσιν ὑψηλοτέραν καὶ ἐδῶ παραμένει κατόπιν διαρκῶς, οὕτως ὡςτε πολλάκις βλέπομεν ἀνθρώπους ἥλικιωμένους ἔχοντας τὸν ἕνα ὄμοιον ὑψηλότερα τοῦ ἑτέρου κείμενον. Φανερὸν δὲ εἶνε ὅτι πολὺ ἐπιβλαβέστεραι ἀποβαίνοντων αἱ τοιαῦται ἐσφαλμέναι κινήσεις, δι τὰ δοτᾶ στερώνται τῆς ἀναλόγου στερεότητος, δι των μένωνται ἀνωμάλως κονδρώδη καὶ πλέον τοῦ δέοντος εὐκαμπτα καὶ ἐκθέτωνται αἰννάως εἰς τὰς ἐπηρείας τοῦ βάρους, τῆς πιέσεως καὶ τῆς ὀλκῆς, ἔως οὗ τέλος εἰς τὴν παρὰ φύσιν ταύτην θέσιν των ἀποσκληρυνθῶσιν. 'Ομοίως καὶ ὁ τρόπος, καθ' ὃν τὰ παιδία μανθάνουσι νὰ περιπατῶσι, πολλάκις γίνεται αἴτια διαφόρων στρεβλώσεων τῆς σπονδυλικῆς στήλης, τῆς λεκάνης καὶ τῶν σκελῶν, πρὸ πάντων δὲ η κακὴ ἐκείνη καὶ δρμως παρ' ήμιν λίαν εὐχρηστος συνήθεια τοῦ ν' ἀναγκάζωμεν τὰ παιδία ἐπὶ μακρὸν χρόνον νὰ ἴστανται καὶ νὰ περιπατῶσιν, πρὶν η ἀκόμη τὰ σκέλη ἀποκτήσωσι τὴν ἀναγκαίαν στερεότητα ὅπως δυνηθῶσι νὰ βαστάσωσι τὸ βάρος τοῦ σώματος.

Διατείνονται ὅτι η σκολιώσις γεννᾶται ἀπὸ τοῦ ἔκτου μέχρι τοῦ δύδοσού ἔτους τῆς ἥλικας, καὶ εἰς τὰ κοράσια μάλιστα ἔνεκα τῶν ἀσθενεστέρων σπονδύλων καὶ τῶν ἀδυνατώτερων μυώνων κατὰ τὰ δικτὰ ἔως ἔννέα δέκατα διλων τῶν περιπτώσεων. Πολλοὶ δρμως εἰδικὸν ἐπιστήμονες, ἀπὸ τοῦ Malgaigne μέχρι τοῦ Hueter, ὑπέδειξαν δικαίως τὸ ἀναμφισβήτητον γεγονός, ὅτι μόνη ἀφορμὴ αὐτῆς εἶνε η ἀσύμμετρος ἀνάπτυξις τοῦ σκελετοῦ, τῆς σπονδυλικῆς στήλης δηλαδὴ καὶ τῶν πλευρῶν.

Παρετηρήθη ὑπὸ τῶν ιατρῶν, ὅτι ἐκτὸς τῆς ἐμφύτου η λίαν πρωτίως προσκτηθείσης ῥώπης πρὸς σκολιώσιν, η τις

Σχῆμ. 1.

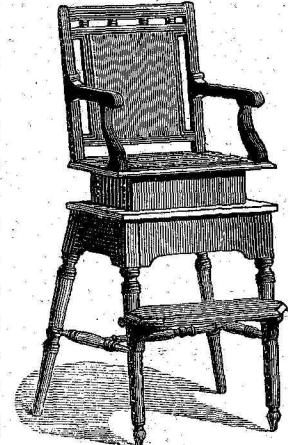
ἀκόμη πρὸς τὴν σχολὴν οὐδὲν ἔχει τὸ κοινόν, καὶ ἐκεῖνη σκολιώσις ή ἀναπτυσσομένη διάρκούσης τῆς εἰς τὸ σχολεῖον φοιτήσεως προκαλεῖται κυρίως ἐκ μηχανικῶν αἰτίων, ὅτι ἐκ τῆς κακῆς τοῦ ὅλου σώματος στάσεως καὶ ἀποκλειστικῆς ἐργασίας διὰ μόνου τοῦ δεξιοῦ

βραχίονος, αἴτιων ἀτινα πρὸ πάντων ἐν τῇ οἰκείᾳ ἔχουσι τὴν ρίζαν αὐτῶν. "Οταν βλέπωμεν τὰ παιδία πῶς ἐκτελοῦσι κατ' οἰκον τὰς γραφικὰς των ἐργασίας η πῶς ἀναγνώσκουσι, πῶς κάθηνται πρὸ ψηλῶν τραπεζῶν μετα δριζοντείων ἐπιφανειῶν η καὶ ἀκόμη πρὸ τῶν σανιδωμάτων τῶν παραμύρων, τὴν ἀτημελῆ καὶ ἐπικλινῆ στάσιν των ἀπέναντι λοξῶν τεθειμένου τετραδίου, πῶς κάθηνται ἐπὶ ἐδωλίων οὐδὲν ἔρεισμα παρεχόντων εἰς τὰ κεκοπιακότα νωτά των, τάτε βεβαίως δὲν πρέπει νὰ καταλαμβανώμεθα ὑπὸ ἀπορίας διὰ τὴν μεγάλην ἐξάπλωσιν τῆς σκολιώσεως τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ σώματος.

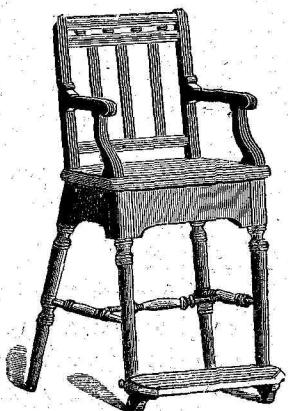
"Εδώλιόν τι, η θρανίον, η κάθισμα μη ἀνταποκρίνομενον πλέον πρὸς τὸ σῶμα τοῦ παιδίου, δὲν εἶνε μόνον ἀχρηστόν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβές, ἐπειδὴ ἐξαναγκάζει αὐτὸν νὰ ἔχῃ στάσιν κυρτὴν καὶ ἀφύσικον. "Ενεκα

δὲ τούτου χάριτας ὀμολογοῦσιν οἵ τε ιατροὶ καὶ οἱ παιδαγωγοὶ τῆς Γερμανίας τῷ ἐν Zeitz διαπρεπεῖ βιομηχάνῳ Naether ἐπὶ τῇ κατασκευῇ ἔδρας, δυναμένης εὐκόλως νὰ ὑποστῇ διαφόρους μετασχηματισμούς, ὡςτε κατ' ἀρέσκειαν νὰ προσαρμόζηται εἰς παιδικὸν ἀνάστημα ἀπὸ ἥλικιας ἐξ ἔως δεκατεσσάρων ἡτῶν. Τοιαύτη τις παιδικὴ ἔδρα (Εἰκ. 2 καὶ 3), παρακολουθοῦσσα τρόπον τινὰ κατὰ πόδας τὴν αὔξησιν τοῦ παιδικοῦ σώματος καὶ ἐκάστοτε προσκρυποζουμένη εἰς τὸν κορμὸν αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ μῆκος τῶν σκελῶν αὐτοῦ, ὅμοίως δὲ καὶ τράπεζα δυναμένη καθ' ὅλον τὸν τῆς φοιτήσεως χρόνον νὰ χρησιμεύσῃ ὡς γραφεῖον, εἶνε, νομίζομεν, δὲν ἔκαστον πατέρα τὰ μόνα χρήσιμα καὶ πρακτικὰ ἐπιπλα, διὰ τῶν δύοιων δύναται κατόπιν πλείστας ν' ἀποφύγῃ θυσίας χάριν τῆς μητροῦ τοῦ τέκνου του.

(Ἐπειτα συνέχεια.)

Σχῆμ. 2.

Σχῆμ. 3.

ΠΕΡΙ ΥΠΝΩΤΙΣΜΟΥ

πρὸ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ.
(τέλος).

Εἰς τὴν τετάρτην κατηγορίαν τῶν ἐφ' ᾧ ἐπέχω θέλω ἔτι νὰ κατατάξω καὶ ὅσα τινές, εἰ καὶ ἀκριβεῖς φαινόμενοι παρατηρηταί, διηγοῦνται περὶ ἀβακίων, εἰς ἀ μικρὰ ἐγκλείσται λιθίνη γραφίς, η περὶ βιβλίων, ἐν οἷς τίθεται χάρτης μετὰ μικροῦ χρωστῆρος, καὶ, εἰς φῶς λαμπρόν, τῶν θεατῶν ἔχόν-

των τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ βιβλίου η τοῦ ἄβακος, γράφονται ἐν αὐτοῖς ἀπαντήσεις εἰς ἐρωτήσεις, ἀς δ βούλόμενος προτείνει.

Τὰ περὶ τούτων διὰ μακρῶν ἐκτίθενται ἐν τῷ γερμανικῷ περιοδικῷ Nord und Süd (Αὔγ. 1885, S. 286). "Ενεκα

Ο ΔΑΚΤΥΛΙΟΣ.

Κατά τὴν Ἑλαιογραφίαν Καρόλου Μάρ.

τῆς ἐπισημότητος ἀνδρών ὡς τοῦ ἐν Μονάχῳ Carl du Prel, τοῦ συντάκτου τῆς ἑκμέσεως, καὶ τῶν ἐπισημοτάτων φυσιοδιφρῶν Crooks τοῦ Λογδίνου, τοῦ ἐν Λειψίᾳ ἀποβιώσαντος Zillner καὶ ἄλλων, ὥφειλον ἵστως νὰ καταριμφήσῃ τὰ πειράματα ταῦτα, καὶ ὅλα τινὰ ἔτι καταπληκτικάτερα, μετὰ τὸν τῆς πρώτης κατηγορίας, τῆς τῶν δι’ ἐμὲ ἀναμφισβήτητων. Ἀλλ’ αὐτὸς δὲν τὰ εἰδὸν οὐδὲ τὰ ἔξηλεγά: δι’ ὃ οὐδεὶς ἀς μὲ κακίσῃ ἀν, μέχρις οὐ τούτου μολιθῆ εὐκαιρία, τάττω ἔτι αὐτὰ εἰς τὴν τελευταῖαν, τὴν τῶν ἀμφιβόλων.

Καὶ διότι λοιπὸν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο παραδέχομαι ἡ πιστεύω, ἀξιῷ ὅτι καὶ οἱ ἀναγνώσκοντές με εἰσιν ὑπόχρεοι τὸν αὐτὰ νὰ πιστεύωσι; Λπάγε! Ὁλως τὸ ἐναντίον. Ὁφελούσιν οὐδὲν νὰ παραδεχθῶσιν διπλάσιας πείρας δὲν ἔξαριθμωσι, διότι οὐδὲν ὑπάρχει τὸ δι’ αὐτοὺς ἀποκλεῖον τὴν ὑπόθεσιν ὅτι ἐντελῶς δὲν παρετήρησα καὶ ὅτι ἡ πατήθη θηγ· ἀλλ’ αὐτὸς ἐτέρου καὶ οὐδὲν νὰ ἀρνῶνται, διὰ πειραμάτων ἀπροκαταλήπτως, σπουδαίως καὶ ἐπανειλημμένως γενομένων δὲν ἀπειδείγμη ἀυτοῖς ἀναμφισβήτητως στερούμενον ὑποστάσεως. Ηλάσα ἐκ τῶν προτέρων κρίσις ἔστι προφανῶς σφαλερά καὶ ἀνεπαρκής, καθ’ ὅστον ἡμᾶς αὐτοὺς ἰδρύουσα ὡς τὸ κέντρον τῆς δημιουργίας, ἀποκρούει πᾶν τὸ μὴ εἰς τὰς ἡμετέρας γνώσεις ἀνταποκρινόμενον.

Καὶ λοιπόν, — ἡρωτήθην πολλάκις, — ἀν ὡς ἀληθῆ παραδέχωμαι ἔστι καὶ μὴ πάντα, ἀλλὰ τινὰ καν τῶν φαινομένων τοῦ λεγομένου πνευματισμοῦ, πῶς δικαιολόγω, πῶς ἔξηγῇ αὐτά;

Μής τοῦτο ἀπήντησαι καὶ ἀπαντῆ ἔτι, ὅτι δὲν ἀνίκει εἰς ἐμὲ ἡ δικαιολογία των, καθ’ ὅσον ἐγὼ οὐδὲ ἐπλασα οὐδὲ παρήγαγον αὐτά, οὐδὲ τζεύρω πῶς νὰ τὰ ἔξηγήσω, διὰ διαφρόρους λόγους· πρῶτον δύστι οὐδέποτε εἰδικῶς ἡσογλήψη περὶ τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας· δεύτερον διότι καὶ ἀν εἶγον ἀσγοληθῆ, θάξ ἡξειρον μὲν πλείστα τῶν ὅσα τζεύρω, ἀλλὰ πιθανῆς οὐχὶ ὅσα ἡ ζητουμένη ἔξτιγησις ἀπαιτεῖ, καθ’ ὅσον καὶ οἱ διασημότεροι τῶν φυσιοδιφρῶν ὄμολογοῦσιν ὅτι καὶ μετ’ ἀτρύτους ἀγῶνας οὐδὲ εἰς τὸ πολλοστηρόριον τοῦ ἀγωνοῦς μυστηρίου τῆς πλάσεως καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως κατάρθωσαν ἔτι νὰ εἰσδύσωσιν, ὡς ἐν ἄλλοις μαρτυρεῖ καὶ ὁ ἔριχος ἐν πορφίᾳ Νικονίς Κεγυμονί (Κλειώ, 1885, Σ. 214, Φ. 10). τρίτον διότι, ὡς ἀνωτέρω ἔλεγον, ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ ἐρεύνῃ τῆς ἀληθείας ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων μεθόδος ἔστιν ἡ μόνη ἀσφαλής, καὶ αὐτὸς οὐδὲ τι πλεῖστα καὶ διπλάσια στερεορία παραγματικώτεραι, δὲν εὑρίσκων ἀπογράψαντα λόγον ἵνα αὐτῆς ἀποστῶ, ἐν ὅσῳ πρόκειται περὶ μόνων τῶν φαινομένων, ἀ ἐγὼ αὐτὸς ἔξελέγχας ἐκλαμβάνω ὡς ἀναμφισβήτητα· ἀλλ’ ἐννοεῖται ὅτι θὰ τὴν ἔγκαταλείψω ὡς ἀνεπαρκῆ ἀν ὀβλέποτε ἴδια ἔρευνα καὶ πεῖρα μολιθεῖται ὡς ἀληθῆ καὶ ἔτερα ἐκ τῶν φημιζομένων, εἰς ὃν τὴν ἔξτιγησιν αὐτὴ δὲν ἐπαρκεῖ.

Ἄλλοι ἀς ἀποφανῶσιν, ἀν δύνανται, ἔάν τινα τῶν φαινομένων τούτων εἰσί, κατὰ Σοκεγγάουερ, „ἐπενέργειαι τῶν τεμνεώτων ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου τῶν ζώντων“ (Κλειώ, αὐτόθι), ἡ, κατὰ Δάβις „ἐνέργεια τοῦ πνεύματος“, ἡ κατὰ τοὺς Ἀμερικανούς, „ἐνέργεια τῶν πνευμάτων“ (Κλειώ, αὐτόθι), ἡ ἄλλο τι. Ἐγὼ περὶ τούτων, κατὰ τὸν ἀρχαῖον, ἐν οἴδα ὅτι οὐδὲν οἴδα, καὶ ἀπριβῶς ἔνεκα τούτου, δὲ πολλοὶ μολιθεῖται ἀπετείμεντο ἵνα εἰπῶ καὶ ἐγὼ μίαν γνώμην, ἔξερασα ἀπλῆν ὑπόθεσιν (Κλειώ, 1885, Σ. 54) λεπτοτάτου ἀεικινήτου πνεύματος ἡ ρευστοῦ, εἰς ἣν πολὺ ἀπειγόν τοῦ νὰ ἐψημένω, ἥτις ὅμως, μέχρις οὐ ἔξευρεθῆ καὶ ἀποδειγμῆ ἡ αἰτία τῶν φαινομένων ὅσα ἡθελον κυρωθῆ ὡς ἀναμφισβήτητα, δὲν βλέπω διατί δὲν δύνανται νὰ συγκαταριθμηθῆται μετὰ τῶν ἄλλων τῶν οὐ μᾶλλον ἀποδεδειγμένων περὶ πνεύματων ἐναερίων ἡ περὶ φυγῶν τῶν νεκρῶν. Τὸ διότι καὶ ἀρχαῖοι ἥδη συγέλαβον τὴν ἴδεαν τοιούτου παγκοσμίου

ρευστοῦ οὐδόλως μειοῦ τὴν πιθανότητα τῆς ὑπάρχειας αὐτοῦ. Τοῦτο ἔστι καὶ τῆς Ἀγίας Γραφῆς τὸ „πνεῦμα τὸ φερόμενον ἐπὶ τῆς ἀβύσσου,“ ἡ πρώτη ὕσις ἡ ὑπὸ τοῦ πλάγτου δομεῖσα τῇ ὅλῃ, ἡ πρώτη κίνησις, ἣν καὶ αὐτὸς οἱ ἄκροι ὄλιστα τῶν νῦν ἡμερῶν ἐκλαμβάνουσιν ὡς τὴν μόνην αἰτίαν τῶν νῦν ἡμερῶν πορφρῶν. Λύτο τοῦτο ἔστι τὸ πνεῦμα, ὃ πρεσβεύει καὶ ὃ ἠνδρέας Δάβις, ὡς ἐν Κλειώ (1885, αὐτόθι). Ὁ Κ. Φουστάνος δημιώς λέγει αὐτὸς (Σ. 99) „ἄλλοκοτον θεωρίαν, καὶ ἀν οὐχὶ παράλογον, καὶ ἀναμφισβήτητως ἀδύνατον καὶ ἀνύπαρκτον.“ Διατί, καὶ πῶς τὸ τζεύρει; Διότι πῶς εἶναι δυνατὸν „ἡ ἀρχικὴ αὐτὴ αἰτία παντὸς ἐν τῇ φύσει φαινομένου νὰ ὑποβάλληται ὑπὸ τὴν δύναμιν τῆς θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἥτις δὲν εἶναι ἡ μία μερικὴ ἐκδήλωσις τοῦ παγκοσμίου αὐτοῦ ρευστοῦ;“

Καὶ τὸ μὲν „πῶς εἶναι δυνατόν;“ ἀφίημι κατὰ μέρος, διότι φεῦ! πολλά εἰσι δυνατὰ εἰτε τὰ θέλομεν εἰτε δὲν τὰ θέλομεν, καὶ οὐχὶ μόνα ὅσα ἡμεῖς ὡς τοιαῦτα ἐκλαμβάνομεν. Ἄρκει μοι νὰ παρατηρήσω ὅτι τὸν νόμον τῆς φαρύτητος, ἐνα τῶν γενικωτέρων ἐπὶ γῆς, ἵνα μὴ εἰπῶ καὶ ἐν οὐρανοῖς, ἀρ’ οὖδε ἔξαρτάται τὸ πλεῖστον τῆς παγκοσμίου ἀρμονίας, παραβιάζει ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἡ θέλησις τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν αὐτὸς ἀναπηδᾷ, ὅταν τι σφενδονίζῃ. Ὅταν βέλος τοξεύῃ. Καὶ εἰς ταῦτα ἐπιπροστίθημι ὅτι ὅπως δηνόποτε ἀλλοί φρονῶσιν, ἐγὼ δὲν θεωρῶ τὴν θέλησιν, τὴν διάνοιαν καὶ τὰς λοιπὰς φυγικὰς δυνάμεις ὡς „μερικὴν“ ἐκδήλωσιν τοῦ παγκοσμίου ρευστοῦ, ἀλλ’ ὡς ἀπόρροικαν τῆς θείας δυνάμεις, ἀρχουσαν τῆς ὅλης εἰτε μή, καὶ χαίρω μάλιστα ἀν ὡς ὑπόθεσίς μου δύναται νὰ προσθέσῃ κύρος εἰς τὴν ἐσχάτους ὑπὸ φιλοσοφικῆς δοκησιοφίας παραγνωρισμούσαν υφίστητην ταύτην ἀλήθειαν.

Ιπρὸς τὸ παρόν, εἰς τὴν ἀπλῆν ἀρνησιν τῆς ὑρότητος τῆς θεωρίας ταύτης, ἡ ἐν ὅσῳ δὲν ἀντιτάτονται αὐτῇ ἀποδεῖξεις τῆς ἀνωτέρω πραγματικώτεραι, δὲν εὑρίσκων ἀπογράψαντα λόγον ἵνα αὐτῆς ἀποστῶ, ἐν ὅσῳ πρόκειται περὶ μόνων τῶν φαινομένων, ἀ ἐγὼ αὐτὸς ἔξελέγχας ἐκλαμβάνω ὡς ἀναμφισβήτητα· ἀλλ’ ἐννοεῖται ὅτι θὰ τὴν ᔁκαταλείψω ὡς ἀνεπαρκῆ ἀν ὀβλέποτε ἴδια ἔρευνα καὶ πεῖρα μολιθεῖται ὡς ἀποδεῖξῃ ὡς ἀληθῆ καὶ ἔτερα ἐκ τῶν φημιζομένων, εἰς ὃν τὴν ἔξτιγησιν αὐτὴ δὲν ἐπαρκεῖ.

Ἀλλ’ ἵστως ἐκπλαγῶσί τινες ὅτι τόσον εἰμὶ σπουδαίας ἀργασίας ἐστερημένος, ὥστε νὰ δίδω προσοχὴν καὶ κατατρίβω τὸν καιρόν μου εἰς τὰ τοιαῦτα ἀθύρματα κινουμένων τραπεζῶν καὶ πνευματιστικῶν φαινομένων, καὶ νὰ γράψω καὶ συζητῶ περὶ αὐτῶν.

Τούτοις ἀπαντῶ ὅτι τούναντίον ὑπὸ ἄλλων ἐργασιῶν κωλύομαι τοῦ νὰ δώσω εἰς τὰ φαινόμενα καὶ πειράματα ταῦτα τὴν ὄφειλορένην αὐτοῖς προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν. Ὡς ὡς διὰ μελέτης ἡ τυχαίων ὡς ἀνθρωπίνη διάνοια ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν ἀνεκάλυψέ τινα τῶν μυστηρίων τῆς φύσεως ἀγνωστα τέως αὐτῇ, οὕτω καὶ ἐν τῇ νῦν ἐκατονταετηρίδι, τῇ εἰς ἀνακαλύψεις ἵστως πλοιουσιωτάτη πασᾶν, διὰ τυχαίας παιδικῆς πεφυλακισμένων τινῶν ἐν Ἀμερικῇ ἀνεκάλυψθε τὸ πρὶν ἀγνωστὸν καὶ καταπληκτικὸν φαινόμενον τῶν κινουμένων τραπεζῶν, ὃ παρηκολούθησαν πλεῖστα ἄλλα. ὑπὸ τῶν εἰς τὴν ἔξερεύησιν αὐτοῦ ἐγκυράντων παρατηρηθέντων, ἔτι παραδοξότερα, εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ παγκοσμίου ὄργανισμοῦ νέαν, μέχρι τοῦδε κλειστὴν, καὶ ἀπροσδόκητον διανοίγοντα υἱόντα, ἥτις ἵστως εἰς τὰ μυχιαίτερα αὐτοῦ ὑπόσχεται πολύτιμον ἀποφένων.

Ούτω φρονῶν, νομίζω ότι τὰ φαινόμενα ταῦτα δὲν πρέπει νὰ τίθενται ἐν ἀδικημάτων μέρει, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου νὰ θεωρῶνται ὡς ἐκ τῶν μᾶλλον ἐνδιαφερόντων την ἀνθρωπίνην διάνοιαν, καὶ οὕτε μὲν μωρῶς νὰ πιστεύωνται, οὕτε δὲ ἀνερευνήτως καὶ ἐν προκαταλήψει ν' ἀποδρίπτωνται ὡς ἀγυρτίαι ἢ φανατικῶν δεισιδαιμονίαι, ἀλλὰ νὰ σπουδάζωνται ὑπὸ ἀνδρῶν ἐμβριών καὶ πεπαιδευμένων, ὡς δ. Κ. Φουστάνος δὲν ἀπηξίωσε νὰ σπουδάσῃ τὸν πάσης μελέτης ἀξιονέντων ὑπνωτισμόν, καὶ διακεκριμένως νὰ γράψῃ περὶ αὐτοῦ, καὶ ν' ἀπορρίπτωνται μὲν ὅσα ἀποδεῖξεις ἀνεπίδεκτοι ἀντιρ-

ρήσεως, ὅπδο πολλῶν καὶ πολλάποις ἐπαναλαμβανόμεναι, ἐλέγχουσιν ὡς ἀνυπόστατα, δσα δ' ὑπ' ἀσφαλῶν παρατηρητῶν ἥθελον εὑρεθῆ ἀληθῆ, ἀδιάφορον ἀν αὐτοῖς ἢ ἄλλοις νοητὰ ἢ ἀκατανόητα, νὰ ταμεύωνται ὡς ὅλη τιμαλφής, τίτις ποτὲ αὐξηθῆσα καὶ παντοίως μελετηθῆσα, νὰ καταστήσῃ δυνατὴν βεβαίαν τινὰ ἔρμηνέαν, καὶ ν' ἀπαρτίσῃ ἐφ' ἧς καὶ μόνης δύναται νὰ στηριχθῇ φιλοσοφικῆς θεωρίας μὴ ὑπὸ ἀνέμων κενῆς φαντασίας καὶ ἐκ τῶν προτέρων κρίσεως σειώμενον ἀσφαλὲς οἰκοδόμημα.

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΑΙΩΝΑ.

(τέλος).

Ἄν μετὰ τοιαύτην προετοιμασίαν μποθέσωμεν αὐτὸν ἔξερχόμενον εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ ἔξακολουθοῦμεν μποθέτοντες δότι ἔχει τὸν σωματικὴν καὶ πνευματικὸν διακευτὸν σημερινοῦ ἀνθρώπου, τί θὰ γείνη μη εὑρίσκων ὑφισταμένην καρμίαν τῶν συνθηκῶν, μφ' ἀς ἐγνώρισε τὸν βίον, μὴ ἀνακαλύπτων ἐπὶ τῶν ἀσφαλτωμένων δρόμων του οὕτε λάσπην οὕτε κόνιν, μὴ ταρασσόμενος ἐν τῇ μακαριότητὶ του ὑπὸ οὐδεμίᾳς ἐναντιότητος τῆς ὑποτεταγμένης πλέον αὐτῷ καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ταπεινοτάτης δούλης του Φύσεως, μὴ δυνάμενος οὕτε κατὰ τοῦ καιροῦ νὰ ὀργισθῇ, οὕτε κατὰ τῶν δημοτικῶν του ἀρχόντων νὰ πραγάσῃ; Δὲν θὰ κατασυντριβῇ δὲ καὶ δὲν θὰ καταπέσῃ τριμνής, ἀν ἀποφασίσῃ νὰ συμμετάσῃ τοῦ δαιμονίου στροβίλου καὶ νὰ πάρακολουθήσῃ τοὺς δμοίους του εἰς τὸν μανιάδην καλπασμὸν τῆς ζωῆς ἀoutrance, ἦν θὰ ἀγωστὶν ἔκεινοι; Ἄν δὲ πάλιν ὑποθέσωμεν αὐτὸν παραμένοντα ἐν τῇ οἰκίᾳ του, ἀφοῦ τόσον εὐκόλως καὶ μόνος δύναται νὰ εὔρῃ ἐν αὐτῇ πᾶσαν τῶν θελήσεων του τὴν ἐκπλήρωσιν, ἀφοῦ ὅχι μόνον τὰ πρὸς συντήρησίν του ἀναγκαῖα θὰ κατορθῶνται ὁ ἴδιος νὰ προμηθευθῇ χωρὶς νὰ τ' ἀναζητήσῃ ἐκτὸς αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τὸν καλλίτερον τῶν φίλων του δσω μακρὰν καὶ ἀν ἀπέχη θὰ δύναται νὰ φέρῃ ἐν τῷ δωματίῳ του καὶ ν' ἀφεθῇ εἰς τὴν μακροτέραν καὶ ἐμπιστευτικωτέραν τῶν συνδιαλέξεων προσαρμόζων εἰς τὸ οὖς του κατάλληλον ἀκουστικὸν σωλῆνα, ἀφοῦ ὅχι μόνον τὸ βιβλίον καὶ τὴν ἐφημερίδα του θὰ δύναται καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου του ν' ἀναγινώσκῃ, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀγαπητὸν του ρήτορα, καθηγητὴν ἢ ἱεροκήρυκα ν' ἀκροάζηται ἐνοικιάζων καλόν τινα φωνογράφον, ἀφοῦ τὸ τηλέφωνόν, τὸ φωνοσκόπιον ἢ τὸ τηλεφωνοσκόπιον θὰ τῷ παρέχουν τὸ προσφιλέστερον θέαμά του, δὲν θὰ ἔχωμεν τότε, ἀντιτιθεμένην πρὸς τὴν ἔξω φρενήρη κίνησιν καὶ δρᾶσιν, τῶν ἐντὸς τῶν οἰκιῶν ἀπομονούμενων πκραλυτικῶν τὴν βασιλείαν;

* * *

Ἄλλ' ὅπως οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη μπεκφυγή ἀπομείνῃ καὶ τὸ ἔργον τῆς ἐπαναστάσεως καταστῇ ὅσον ἔνεστιν ἀσφαλές, ἔρχονται αἱ εἰς τὸ δεύτερον τῶν ἀνωτέρω μνημονευμεισῶν εἰδος ἀνήκουσαι, αἱ ὅχι πλέον διὰ πλαγίων ὁδῶν ἀλλ' ἀπ' εὐθείας τοῦ ἥμικου ἀνθρώπου τὴν ἀνάπλασιν σκοπούσαι.

"Οτε πρό τινων χρόνων ἀνηγγέλθη ἐκ τῆς ἀνεξαντλήτου Ἀμερικῆς, — ὅποθεν συνήμως ἔρχεται τὸ φῶς, — ἡ ἐφεύρεσίς μέσου πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς κατὰ βούλησιν προκλήσεως τεχνητῆς βροχῆς ἐν οἰαδήποτε ὥρᾳ τοῦ ἔτους, τὸ

πρᾶγμα, σήμερον ἐν καταφανεῖ καὶ συχνοτάτῃ χρήσει πολλαχοῦ, ἐμεωρήμητη μπερβαῖνον καὶ τῆς ἀπιθάνου διηγήσεως τὰ ὅρια ἀλλ' ὁ κόσμος ἔκτοτε τόσῳ συνέθισεν εἰς τὰ παράξενα, ὡστε δικαίως οὐδεὶς θὰ εἰρίσκετο ὅχι δ' ἀπιστῶν ἀλλ' οὐδὲ δ' ἐκπληττόμενος πρὸς τὸν ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ σπουδαιοτέραν ἀγγελίαν τῆς ἐφεύρεσεως τοῦ μέσου τῆς κατὰ βούλησιν ἐν οἰαδήποτε περιστάσει τῆς ζωῆς σας κατασκευῆς τεχνητῆς βροχῆς . . . . δακρύων.

Καὶ ἐννοεῖτε ἐν τούτοις βεβαίως τὸν ἀνυπολόγιστον τούτου σημασίαν. "Ω βασιλεία τῆς ἀπάτης!" Ἄν ἦσθε κληρονόμος προσφιλοῦς θείου ἢ κηδεύετε ἀγαπητὴν πενθερὰν ἀπὸ τοῦδε θ' ἀπευθύνετε μυστικὰς εὐχαριστίας καὶ εὐχὰς πρὸς τὸν ἀγνωστὸν ἐφεύρετην. Τόρα ἐπὶ ματαίω συσφίγγετε τοὺς δακρυούχους ἀδένας σας διὰ ν' ἀποστάξητε καὶ ἐνα μόνον ὑγρὸν μαργαρίτην. Ἀλλὰ τότε; Ἐφέρατε μόλις τὸ μανδήλιον σας εἰς τοὺς δφιαλμοὺς καὶ πλήμμυρα φευδῶν δακρύων κατέκλυσεν τὸ δη τὰς παρειάς σας συμπαρασύρουσα καὶ νεκρὸν καὶ κεκλημένους. Εἴσθε πολιτικὸς ἀνήρ καὶ ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀποθανόντος συναδέλφου σας, οὐτινος τὸν ἐπικήδειον ἐκφωνεῖτε, μάτην ἀναζητεῖτε μίαν συγκινοῦσαν ἐκφρασιν, μάτην θέλετε νὰ μεταδώσητε ἐλαφρόν τινα τρόμον εἰς τὴν φωνήν σας, ἀδίκως προσπαθεῖτε ν' ἀποκρύψητε τὸ τέλος τῆς περιόδου σας ἐντὸς μόλις δῆθεν συνεχομένου λυγμοῦ; Διὰ τί νὰ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὸ πρῶτον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ σας ἐμπορικὸν κατάστημα; Θὰ σᾶς ἐπρομήθευεν αὐτὸ δληγη τὸν χρήσιμον ποσότητα τῶν ἀναγκαιούντων μμῶν δάκρυων κροκοδείλου. Μία ἐπίκαιρος συγκίνησις θὰ ἐκέρδισεν ίσως αῦθις ὑπὲρ σοῦ την εὐστλαγχίαν τοῦ ἐξηγριωμένου Οθέλλου σου, ἀπιστος σύζυγος, ἢ τὴν καρδίαν τοῦ μόνου μεταξὺ τόσων θαυμαστῶν σου ἀδιαφόρου, φιλάρεσκος νεᾶνις. Καὶ ὅσον καὶ ἀν λέγουν ὅτι τὰ δάκρυα εἶνε τόσον εὔκολα διὰ τας γυναικας, δὲν κατορθῶνται νὰ τὴν ἀνασύρῃς ἀπὸ τοῦ βάθους τῶν πονηρῶν δμάτων σου. Ἀλλ' ἢ εὐαισθησία θὰ ἔη δη ὠνητὸν κτήμα καὶ τοῦ πρώτου τυχόντος μωροῦ ἢ διεφθαρμένου καὶ θὰ δύνασαι ν' ἀγοράσῃς τὴν συγκίνησιν, ἢτις σοῦ χρειάζεται, καὶ ὁ οἰκτρῶς ἀπατηθεὶς θὰ ἐπανέλθῃ πάλιν εἰς τοὺς πόδας σου αἰώνιως ἀγαπῶν, καὶ ὁ τέως ἀδιάφορος θὰ φιλήσῃ οἰκαζων τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων σου καὶ θ' ἀπομάζῃ διὰ τῶν χειλέων του τὰ ἀπὸ τῶν βλεφαρίδων σου καταλειβόμενα δάκρυα . . . . τοῦ εὐώδους τῶν σκορδῶν ἀποστάγματος.

"Ο δὲ Γελώς; Διὰ τί τάχι δὲν θὰ εὔρεθῇ μηχανή πρὸς κατὰ βούλησιν πρόκλησην καὶ τούτου; Καὶ διὰ τί καὶ